

Landbruks- og matdepartementet
postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Vår ref:
2013/5142803/2013/

Dykkar ref:

Saksbehandlar
SASA /

Dato
03.06.2013

Høyringsuttale til forskrift om tilskot til drenering av jordbruksjord

Formanskapet i Lom kommune behandla høyringsframlegg til forskrift om tilskot til drenering av jordbruksjord den 28.05.2013 i sak 31/2013, og vedtok samrøystes følgjande uttale:

Lom kommune meiner det er svært positivt at det no blir ei statleg tilskottsordning for grøfting av jordbruksareal. Behovet er stort, og det er viktig å kunne støtte opp om og stimulere til grøfting.

Kommunen ser imidlertid at forslaget til forskrift inneheld nokre punkt som ikkje er hensiktsmessige, og som bør endrast. Ein vil difor foreslå at følgjande endringar blir gjort:

- Tilskott til anna grøfting enn systematisk grøfting aukast frå 10 til 20 kr pr. løpemeater
- Minste utbetaling blir redusert frå 5 000 kr til 1 000 kr pr. søknad
- Tilskott kan også gjevast til tidlegare ugrøfta dyrka areal
- Ved bruk av avskjæringsgrøfter bør det bli gjeve tilskott til tal dekar berørt areal, ikkje tal løpemeater grøft.

Utskrift av fullstendig saksprotokoll ligg vedlagt.

Med helsing

Sander Sælthun

Saksframlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
31/2013	Formannskap	28.05.2013

Høyringsuttale til forskrift om tilskot til drenering av jordbruksjord

Innstilling frå administrasjonssjefen:

Lom kommune meiner det er svært positivt at det no blir ei statleg tilskottsordning for grøfting av jordbruksareal. Behovet er stort, og det er viktig å kunne støtte opp om og stimulere til grøfting.

Kommunen ser imidlertid at forslaget til forskrift inneheld nokre punkt som ikkje er hensiktsmessige, og som bør endrast. Ein vil difor foreslå at følgjande endringar blir gjort:

- Tilskott til anna grøfting enn systematisk grøfting aukast frå 10 til 20 kr pr. løpemetere
- Minste utbetaling blir redusert frå 5 000 kr til 1 000 kr pr. søknad
- Tilskott kan også gjevast til tidlegare ugrøfta dyrka areal
- Ved bruk av avskjæringsgrøfter bør det bli gjeve tilskott til tal dekar berørt areal, ikkje tal løpemetere grøft

Saksprotokoll i Formannskap - 28.05.2013

Vedtak

Lom kommune meiner det er svært positivt at det no blir ei statleg tilskottsordning for grøfting av jordbruksareal. Behovet er stort, og det er viktig å kunne støtte opp om og stimulere til grøfting.

Kommunen ser imidlertid at forslaget til forskrift inneheld nokre punkt som ikkje er hensiktsmessige, og som bør endrast. Ein vil difor foreslå at følgjande endringar blir gjort:

- Tilskott til anna grøfting enn systematisk grøfting aukast frå 10 til 20 kr pr. løpemetere
- Minste utbetaling blir redusert frå 5 000 kr til 1 000 kr pr. søknad
- Tilskott kan også gjevast til tidlegare ugrøfta dyrka areal
- Ved bruk av avskjæringsgrøfter bør det bli gjeve tilskott til tal dekar berørt areal, ikkje tal løpemetere grøft.

Samrøystes.

Samandrag

I jordbruksoppgjøret 2012 ble det for 2013 øyremarka eit nasjonalt tilskott til grøfting av fulldyrka jord på 100 millionar kroner. Midlane skal fordelast til fylkene etter mengde fulldyrka areal. Korn, grønnsaker og potetareal vert tillagt dobbelt vekt. Førebels berekning viser at det blir avsett om lag 148 000 kr til Lom.

Kommunane skal vera klare til å behandle søknader om grøfting i løpet av sommaren på same måte som den kommunale SMIL-ordninga. Utkast til forskrift er no på høyring med frist 31.05.2013. Endeleg forskrift skal fastsetast i løpet av juni. Kommunane må fastsette søknadsfrist slik at grøftinga kan starte opp til hausten.

Saksutgreiing

Landbruks- og Matdepartementet har sendt ut på høyring ny forskrift om tilskott til drenering av jordbruksjord. I jordbruksoppgjøret i 2012, som vart stadfesta av Stortinget i Prop. 122 S, vart det bestemt at det skulle setjast av 100 millionar kr til tilskott til grøfting. Som grøfting er rekna lukka dreneringsgrøfter og opne grøfter for oppsamling og bortleiing av vatn, profilering (overflateforming av jordbruksareal med opne grøfter på sidene), samt omgraving (omsnuing av jordprofilen for drenering av areal og forbetring av bæreevne).

Midla blir fordelt til fylka ut frå andel fulldyrka areal, men kornareal og grønnsaks- og potetareal blir tillagt dobbel vekt. Fylkesmannen fordelar midla vidare til kommunane, og dei har valt same fordelingsnøkkel mellom kommunane som departementet har nytta i si fylkesfordeling. Oppland har fått tildelt 9,2 millionar kr, førebels berekning viser at det blir avsett om lag 148 000 kr til Lom.

Tilskottet skal berre gjevast til fornying av grøfter. Det er forslag om eit tilskott på 1 000 kr pr. dekar grøfta areal, og det er sett vilkår om at søkjar må utarbeide Miljøplan trinn 2 for å søkje tilskott (Miljøplan trinn 2 er knytt til særskilte miljøformål i jordbruket, og skal innehalde målsetjing for miljøinnsats, planar for tiltak og dokumentasjon på gjennomføring av tiltak).

I forskrifta er det vidare forslag om at ved anna grøfting enn systematisk grøfting, kan det gjevast 10 kr pr. løpemeter grøft, avgrensa til 1 000 kr pr. dekar. Tilskottet må vere på minst 5 000 kr pr. søknad for at det skal bli utbetalt.

Det er kommunen som skal ta imot tilskottssøknadane og fatte vedtak om tilskott. Fylkesmannen er klageinstans. Kulturminnemyndigheitene skal uttale seg når tiltaket kan røre ved interesser innafor deira fagområde. Det skal ikkje gjevast tilskott til grøfting som er starta før tilskott er innvilga. Dersom det blir søkt om meir midlar enn det som er tilgjengeleg, skal tiltak som både gir auka jordbruksproduksjon og reduserer faren for vassforureining prioriterast.

I jordbruksoppgjøret i 2012 vart det brot mellom Staten og faglaga. Følgeleg var det Staten sitt tilbod som vart ståande og vedteke av Stortinget, og faglaga fekk ikkje innverknad på avtaleteksta. Forskrifta har vorte svært forseinka, m.a. pga. avklaringar med Miljøverndept. som hadde synspunkt på tilhøvet til moglege kulturminner i jorda som kunne bli påverka/øydela av dreneringa.

Vurdering

Det er svært positivt at det no er kome eit statleg tilskott til grøfting. Behovet er stort, noko ikkje minst dei siste åra med mykje nedbør har synt.

Normal kostnad ved systematisk grøfting ligg på pluss-minus 6 000 kr pr. daa. Dette tilsvarar om lag 50 kr pr. meter. Kostnaden ved enkeltgrøfter (som stort sett er det som er aktuelt i vårt område) ligg på om lag 70 kr. pr. meter, noko som tilsvarar 8 400 kr pr. daa. Det er mest aktuelt med tilskott pr. løpemetar i Lom, då det er svært lite systematisk grøfting.

Tilskottet til enkeltgrøfter bør vere større. For Lom sin del er det lite aktuelt med systematisk grøfting. Kostnaden pr. meter er større ved enkeltgrøfter enn ved systematisk grøfting. I forslaget til forskrift vil satsen på 10 kr per løpemetar gjelde ved grøfting med avskjæringsgrøfter. Her meiner ein at ein bør kunne gje tilskott til tal dekar som blir berørt, framfor tal løpemetar grøft.

Kravet til minsteutbetaling på 5 000 kr er for høgt. Med eit tilskott på 10 kr pr. meter, vil ein måtte grøfte 500 m for å kunne få tilskott. Det er svært sjeldan grøfteprosjekt i Lom som omfattar så mykje som 500 m. Tilskott til grøfting er lagt innunder SMIL-ordninga (Spesielle Miljøtiltak i Landbruket). Der er det ikkje fastsett minsteutbetaling i forskrifta, men ein har praktisert ei grense på 1 000 kr. Ein ser det som naturleg at dette også blir nytta for grøftetilskottet.

Vilkåret om at tilskott berre kan gjevast til fornying av grøfter bør fjernast. Sjølv om det største behovet nok er på tidlegare grøfta areal der grøftene no må fornyast, vil det også vere areal som tidlegare ikkje har vore grøfta som har behov for grøfting. Dei siste åra med blaute somrar har vist dette. Eit forventet blautare klima framover vil forsterke denne trenden. Omsynet til eventuelle kulturminner i jorda som kan skadast av grøfting, bør heller ikkje vere eit hinder for grøfting av tidlegare ugrøfta areal. Ein har sidan 1997 hatt ei forskrift om nydyrking der omsynet til evt. kulturminner i jorda er ivareteke. At ein ikkje skal kunne få tilskott for å grøfte fulldyrka jord som i årevis har vore nytta, er ikkje hensiktsmessig.